

การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อให้ความรู้เรื่องสิว สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1
ถึง 4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

The Development of Infographic about Acne for Undergraduated Students of
Huachiew Chalermprakiet University

รุ่งนภา เต็งไตรสรณ์*, จตุรัส พูลมงคล, นลินพร ประเสริฐโสภา, บุญสิริน ตรงต่อกิจ,
พัทธนันท์ ชาญณรงค์, ศรุตตา ใจขาน

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

*Email : m.rungnapa@yahoo.com

บทคัดย่อ

สิวเป็นปัญหาโรคผิวหนังที่พบได้บ่อยในวัยรุ่นถึงวัยเจริญพันธุ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย จิตใจ และสังคม ตลอดจนทำให้ขาดความมั่นใจ นอกจากนี้ยังพบว่ามีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการดูแลรักษาสิวหลายประการ ผู้วิจัยจึงพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสิวและการดูแลรักษาสิวเบื้องต้น วัตถุประสงค์เพื่อวัดประสิทธิภาพของสื่อที่พัฒนาขึ้นทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจและความพึงพอใจ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) โดยเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามและการทำแบบทดสอบ โดยประเมินจากคะแนนและระดับความรู้ก่อนและหลังรับชมสื่ออินโฟกราฟิก จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 457 คน พบว่า ก่อนรับชมสื่อมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวยู่ในระดับสูงร้อยละ 25.8 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 68.1 หลังรับชมสื่อ และเมื่อเปรียบเทียบตามลักษณะกลุ่มตัวอย่างพบว่าเพศและคณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพกับคณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพมีระดับความรู้หลังรับชมสื่อไม่แตกต่างกัน แต่ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน มีระดับความรู้หลังจากรับชมสื่อก็แตกต่างกัน ($p < 0.05$) ในด้านความพึงพอใจหลังรับชมสื่อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านเนื้อหาของอินโฟกราฟิก และภาพรวมของสื่อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : สิว อินโฟกราฟิก ความรู้ ความเข้าใจ

Abstract

Acne is a common skin's problem in teenagers and adult. Acne can cause physical, mental and social health problems, especially lack of confidence. In addition to, there are many misunderstandings about acne treatment. Therefore, we decided to develop infographic media to provide more knowledge about acne and basic acne care. This study was conducted as a Quasi-experimental Research study by collecting data through questionnaires and testing. The assessment was based on scores and knowledge level before and after watching infographics. The samples of 457 people, the knowledge of acne treatment before watching the media was at a high level of 25.8% and increased to 68.1% after watching the media. Factor comparing, it was found

that sex and the faculty of Health Sciences and Non-Health Sciences had no difference in knowledge level after watching the media. While the age range, it was found that the level of knowledge after watching the media was different ($p < 0.05$). In terms of satisfaction after watching the media, the subjects were most satisfied with the content of the infographic, and overall media satisfaction was at a very good level.

Keywords : Acne, infographics, knowledge, perception

บทนำ

ปัญหาสิวเป็นปัญหาโรคผิวหนังที่พบได้บ่อยในวัยรุ่นถึงวัยเจริญพันธุ์ ทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต และสังคม โดยเฉพาะปัญหาด้านความสวยงาม เป็นเหตุให้ผู้ป่วยขาดความมั่นใจจนแยกตัวออกจากสังคมได้ ในการรักษาสิวขึ้นอยู่กับความรุนแรงของสิวยุคแรกเริ่มและผลกระทบต่อสภาวะจิตใจของผู้ป่วยทั้งหมดเป็นองค์ประกอบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการรักษาในผู้ป่วยแต่ละราย โดยการักษาสิวในรายที่เป็นเพียงเล็กน้อย อาจไม่จำเป็นต้องใช้ยา แต่ในบางรายที่เป็นมากอาจต้องใช้ยาเพื่อรักษา² ในปัจจุบันแนวทางการรักษาสิวมียุคหลายวิธีทั้งการรักษาโดยใช้ยาหรือไม่ใช้ยา เช่น การใช้ความเย็น การกดสิว หรือการใช้แสงเลเซอร์ เป็นต้น³ จากผลการศึกษาการสำรวจความชุกผลกระทบและการดูแลรักษาปัญหาจากสิวในนักศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64.70 ระบุว่าสิวเป็นปัญหาสำหรับตนเอง และมีการเลือกใช้วิธีในการรักษาสิวทั้งแบบที่ใช้ยาและไม่ใช้ยา ทั้งนี้มีผู้ที่รักษาสิวโดยการไม่ใช้ยา ร้อยละ 96.42 ใช้ยารับประทาน ร้อยละ 54.36⁴ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ในการรักษาสิวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม⁵ พบว่า ส่วนมากมีความรู้ในแง่ของสาเหตุที่ทำให้เกิดสิว ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดสิว การรักษาสิวโดยใช้ยาและไม่ใช้ยา

การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งปัจจุบันอินโฟกราฟิก (infographic) จัดเป็นเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้ในการสื่อสารอย่างแพร่หลาย ซึ่งสื่ออินโฟกราฟิก เป็นการนำข้อมูลหรือความรู้มาสรุปเป็นสารสนเทศ และนำเสนอออกมาในรูปของตัวอักษร สัญลักษณ์ แผนภูมิ ไดอะแกรม ฯลฯ ซึ่งอาจเป็นภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหว เพื่อให้ประมวลผลง่ายและทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองในระยะเวลาอันสั้น โดยใช้ภาพกราฟิกที่สวยงามเป็นตัวช่วยในการสื่อสาร⁶ และจากงานวิจัยเพื่อศึกษาผลของอินโฟกราฟิกและวิดีโอต่อการไม่ใช้ยาของผู้ป่วยโรคหอบหืด พบว่าสื่อทั้งรูปแบบอินโฟกราฟิกและวิดีโอนำไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางการไม่ใช้ยาในผู้ป่วยโรคหอบหืดเพิ่มมากขึ้น แต่รูปแบบอินโฟกราฟิกจะเหมาะสมกับการใช้งานในระยะยาวมากกว่า เนื่องจากมีความสะดวกและไม่ยุ่งยาก สามารถทำความเข้าใจข้อมูลได้ในภาพเดียวและเข้าใจได้ในเวลาอันรวดเร็ว⁷ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิว และการดูแลรักษาสิวเบื้องต้นในรูปแบบของอินโฟกราฟิกซึ่งเป็นรูปแบบที่ประมวลผลได้ง่าย เหมาะกับผู้คนในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลที่ซับซ้อนและมหาศาลในเวลาอันจำกัด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกให้ความรู้เกี่ยวกับสิวและการดูแลรักษาสิวเบื้องต้นแก่นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และวัดประสิทธิภาพของสื่อที่พัฒนาขึ้นในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความพึงพอใจต่อสื่อที่สร้างขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experiment research) ผู้ให้ข้อมูลเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ สื่อให้ความรู้เป็นสื่ออินโฟกราฟิกที่พัฒนาขึ้นเองซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยมีลักษณะเป็นเนื้อหาบรรยายและภาพประกอบเกี่ยวกับลักษณะของสิว ปัจจัยสาเหตุที่ทำให้เกิดสิว และการดูแลรักษาสิวเบื้องต้นทั้งการใช้ยาและไม่ใช้ยา เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม แบบทดสอบก่อน (pre-test) และหลังชมสื่อ (post-test) จำนวน 12 ข้อ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างภายในมหาวิทยาลัยแบบบังเอิญ แล้วให้ทำแบบทดสอบ pre-test จากนั้นนำสื่ออินโฟกราฟิกให้ความรู้แก่กลุ่มตัวอย่าง 3 นาที หลังจากนั้นจะให้ทำแบบทดสอบ post-test

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลทั่วไปแสดงเป็นจำนวน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับคะแนนความรู้ และความพึงพอใจต่อสื่อ วิเคราะห์ เป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบผลคะแนนระหว่าง pre-test และ post-test ด้วย คือ t-test paired two samples

ผลการวิจัย

จำนวนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมด 457 คน ถูกนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 457 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 78.8 มีอายุอยู่ในช่วง 18-19 ปี ร้อยละ 39.6 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาในคณะเทคนิคการแพทย์ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ดังแสดงในตารางที่ 1

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับสิวและการดูแลรักษาสิวเบื้องต้นก่อนและหลังรับชมสื่อให้ความรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ทำแบบทดสอบ pre-test ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวยู่ในระดับต่ำร้อยละ 42.0 ระดับปานกลางร้อยละ 32.2 และระดับสูงร้อยละ 25.8 หลังชมสื่อ คะแนน post-test มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวยู่ในระดับสูงร้อยละ 68.1 ระดับปานกลางร้อยละ 20.1 และระดับต่ำร้อยละ 11.8 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	97	21.2
หญิง	360	78.8
อายุ		
18 – 19 ปี	181	39.6
20 – 21 ปี	180	39.4
22 ปีขึ้นไป	96	21.0
คณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ	274	60.0
คณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ	183	40.0

ตารางที่ 2 คะแนนความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวก่อนและหลังการชมอินโฟกราฟฟิก

ความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวก่อน	pre-test		post-test	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	192	42.0	54	11.8
ระดับปานกลาง (ร้อยละ 50 - 75)	147	32.2	92	20.1
ระดับสูง (ร้อยละ 75 ขึ้นไป)	118	25.8	311	68.1
รวม	457	100.0	457	100.0

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจหลังรับชมสื่อให้ความรู้ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อด้านเนื้อหาของอินโฟกราฟฟิก (ค่าเฉลี่ย = 4.60) รองลงมา คือ ด้านรูปแบบการนำเสนอ (ค่าเฉลี่ย = 4.59) ในส่วนด้านความรู้และความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ย = 4.54 ซึ่งทุกด้านของการประเมิน ดีค่าระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจหลังรับชมสื่อให้ความรู้

รายการ	\bar{x}	S.D.	การตีค่าความพึงพอใจ
ด้านความรู้และความเข้าใจ	4.54	0.684	ดีมาก
อินโฟกราฟฟิกทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	4.53	0.685	ดีมาก
อินโฟกราฟฟิกมีความง่ายต่อการนำไปใช้งาน	4.54	0.690	ดีมาก
สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่ได้รับให้แก่ผู้อื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมได้	4.56	0.676	ดีมาก
ด้านเนื้อหาของอินโฟกราฟฟิก	4.60	0.641	ดีมาก
เนื้อหามีความถูกต้องสมบูรณ์	4.58	0.634	ดีมาก
เนื้อหาที่น่าเชื่อถือ	4.58	0.654	ดีมาก
ภาพประกอบตรงกับเนื้อหาที่นำเสนอ	4.63	0.634	ดีมาก
ด้านรูปแบบการนำเสนอ	4.59	0.642	ดีมาก

รายการ	การตีค่า	
	\bar{x}	S.D.
ขนาดอักษรมีความเหมาะสม	4.53	0.675
สีของอินโฟกราฟิกมีความสวยงาม น่าดึงดูด	4.60	0.646
ความสวยงามของภาพประกอบ	4.58	0.657
ความพึงพอใจในภาพรวมของอินโฟกราฟิก	4.64	0.592

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของประชากรกับความรู้เกี่ยวกับสิวและการดูแลรักษาสิวเบื้องต้นหลังจากได้รับชมสื่ออินโฟกราฟิก คะแนน post-test เพศชายและเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ย 11.41 ± 3.05 และ 11.58 ± 2.54 ตามลำดับ ซึ่งเพศที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวหลังได้รับชมสื่อในเรื่องของอายุและคณะที่เรียนสายวิทยาศาสตร์สุขภาพกับคณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวหลังได้รับชมสื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) การเรียนในคณะที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวหลังได้รับชมสื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ คณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพมีคะแนนแตกต่างจากคณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 5 แสดงผลของระดับคะแนนที่เพิ่มขึ้นหลังชมสื่ออินโฟกราฟิกของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในคณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ และคณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของประชากรกับคะแนนความรู้หลังจากรับชมสื่ออินโฟกราฟิกให้ความรู้

ข้อมูลประชากร (จำนวน)	คะแนน		P-value	
	ชาย	Post-test (Mean \pm SD)		
เพศ	ชาย (n=97)	11.41 ± 3.05	t = -0.38	0.704
	หญิง (n=360)	11.58 ± 2.54		
อายุ	18-19 ปี (n=181)	11.03 ± 2.91	F = 6.026	0.003
	20-21 ปี (n=180)	11.97 ± 2.51		
	≥ 22 ปี (n=96)	11.70 ± 2.23		
คณะ	คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ (n=283)	11.24 ± 2.80	t = -3.270	0.001
	คณะที่ไม่ใช่วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n=174)	12.03 ± 2.31		

ตารางที่ 5 ระดับความรู้หลังรับชมสื่ออินโฟกราฟิกให้ความรู้ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในคณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพและคณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ระดับความรู้	คณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ)	คณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ)
ระดับความรู้เพิ่มขึ้นจากระดับต่ำ เป็นระดับสูง	17.31	33.90
ระดับความรู้เพิ่มขึ้นจากระดับต่ำ เป็นระดับปานกลาง	6.36	16.10
ระดับความรู้เพิ่มขึ้นจากระดับปานกลาง	27.56	23.56

ระดับความรู้	คณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ)	คณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์ สุขภาพ (ร้อยละ)
กลางเป็นระดับสูง ระดับความรู้ไม่เปลี่ยนแปลง	48.77	26.44

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณภาพสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิวและการดูแลสิวเบื้องต้นกับนักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ผ่านการตรวจสอบเพื่อประเมินคุณภาพของ สื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินคุณภาพสื่อออกมามีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ทั้งด้านเนื้อหา ภาพคำบรรยาย และการนำเสนอ โดยพบว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ถูกต้องตามหลักวิชา ภาษาเข้าใจง่าย มี ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ และสรุปใจความสำคัญได้อย่างเหมาะสม ในส่วนของภาพ คำบรรยาย อยู่ในระดับ ดีมาก โดยพบว่ารูปแบบ ขนาด สี และการจัดวางตัวอักษรมีความเหมาะสม ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา มองเห็นชัดเจนและจัดวางองค์ประกอบภาพได้เหมาะสม รวมทั้งรูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ ทั้งนี้ก่อนการพัฒนาสื่อ อินโฟกราฟิก ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างสื่ออินโฟกราฟิกให้เป็นที่สนใจและจดจำได้ง่ายของ อัญชริกา จันจุฬา (2563)⁵ และ Maryam Ebrahimabadi (2562)⁶ ประเมินผลกระทบของอินโฟกราฟิกและวิดีโอต่อการเข้าเรียนของผู้ป่วยโรค หอบหืด รวมถึงเรื่องการเลือกสีมาทำการทดลองในการศึกษาของ Xin Kang (2559)⁷ ทำให้ได้สื่อที่มีคุณภาพ เหมาะสมในทุกๆ ด้าน

การวิเคราะห์ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวหลังได้รับชมสื่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการชมสื่ออินโฟกราฟิก เท่ากับ 8.68 (± 2.96) และ 11.57 (± 2.65) ตามลำดับ และมีค่าการวิเคราะห์ t-test ระหว่างก่อนชมและหลังชมสื่อเท่ากับ 14.50 แปลว่าหลังชมสื่ออินโฟกราฟิก กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หากพิจารณาจาก งานวิจัยของพัชรี เมืองมุกสิก (2557)⁸ ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาสื่อการสอนด้วยภาพอินโฟกราฟิกผ่านระบบ เครือข่ายวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต” พบว่า สื่อการสอนด้วย ภาพอินโฟกราฟิกมีประสิทธิภาพให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนอกจากนี้ งานของพัชรา วาณิชาวสิน (2558)⁹ เรื่อง “ศักยภาพของอินโฟกราฟิก (Infographic) ในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้” สรุปว่า ศักยภาพของอินโฟกราฟิกในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ในมิติการใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ความสำคัญในการใช้ อินโฟกราฟิกเป็นสื่อการสอนและการเรียนรู้มีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่ชี้ให้เห็นว่าสื่ออินโฟกราฟิก เรื่องความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวสามารถนำไปใช้ประโยชน์และให้ความรู้กับกลุ่มตัวอย่างได้ดี

ปัจจัยความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างต่อระดับความรู้พบว่าเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลกับความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิวหลังได้รับชมสื่อ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเป็นช่วงอายุที่ประสบปัญหาเรื่องสิวเหมือนกัน มีความสนใจใส่ใจ รักสวยรักงามและอยากที่จะดูแลตัวเองเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างมุ่งหวังที่จะดูแลตนเองในเรื่อง ของสิว ดังนั้นจึงตั้งใจและสนใจในการเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ดังนั้นเพศอาจไม่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ วิภาดา พิทยาวิรุฬห์ (2557)¹⁰ เรื่องสื่อดิจิทัลที่มี อิทธิพลต่อ การตอบสนองของผู้บริโภคในการเข้าถึงข้อมูลทางการตลาด กล่าวว่า ผู้บริโภคที่มีเพศแตกต่างกัน มีการ

ตอบสนองต่อสื่อดิจิทัลในการเข้าถึงข้อมูลในด้านความตั้งใจและด้านความสนใจแตกต่างกัน โดยผู้บริโภคเพศหญิงมีการตอบสนองต่อสื่อดิจิทัลในการเข้าถึงข้อมูล ด้านการตลาดในด้านความตั้งใจ และด้านความสนใจมากกว่าผู้บริโภคเพศชาย

สำหรับอายุมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิบล้างได้รับชมสื่อ โดยพบว่า ช่วงอายุมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิบล้างได้รับชมสื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มอายุที่แตกต่างกันอาจมีการวิเคราะห์และตีความสื่ออินโฟกราฟิกได้ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวิภา สุขภิรมย์เกษม (2561)¹¹ ที่ศึกษาพฤติกรรมการรู้เท่าทันและการตอบสนองต่อสื่ออินโฟกราฟิกในกลุ่มเจนเนอเรชันวาย (generation Y) ศึกษาในผู้ที่มีอายุ 26-30 ปี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านประชากร อายุ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้รับสารกลุ่มเจนเนอเรชันวายที่ต่างกัน มีการตอบสนองต่ออินโฟกราฟิกที่แตกต่างกัน

หากพิจารณาคณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพกับคณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่ามีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิบล้างได้รับชมสื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวอาจเกิดได้จากจำนวน กลุ่มอายุของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีการกระจายในแต่ละกลุ่มที่ไม่เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาในแง่ของระดับความรู้ความเข้าใจหลังรับชมสื่อ จะพบว่าทั้งสองกลุ่มมีระดับของความรู้ความเข้าใจในระดับสูงเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพราะปัจจุบันมีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น ทำให้มีการสืบค้นข้อมูลได้ง่าย ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างจากทั้งสองคณะวิชาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาในอินโฟกราฟิกได้ง่ายและรวดเร็วและนำมาประยุกต์ใช้ในการทำแบบทดสอบได้เช่นเดียวกัน และเมื่อพิจารณาถึงระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละกลุ่มหลังจากได้รับชมสื่ออินโฟกราฟิกให้ความรู้ พบว่าคณะที่ไม่ใช่สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ที่เปลี่ยนจากระดับต่ำไปเป็นระดับสูง ในขณะที่คณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพกลับพบว่าการเปลี่ยนของระดับความรู้ที่น้อยกว่า ซึ่งผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากมีคะแนนความรู้เดิมก่อนชมสื่อที่สูงอยู่แล้วจึงทำให้พบการเปลี่ยนแปลงของระดับความรู้ค่อนข้างน้อย

จากผลการศึกษาทั้งหมดในด้านความพึงพอใจหลังรับชมสื่อให้ความรู้ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความพึงพอใจในด้านความรู้ความเข้าใจ เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอของสื่ออินโฟกราฟิกอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งส่งผลให้ภาพรวมของทั้งหมดอยู่ในระดับดีมากด้วยเช่นกัน

ผลจากงานวิจัยฉบับนี้ต่อการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกสามารถทำให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสิบล้างและการดูแลรักษาสิบล้างเบื้องต้นมากขึ้นจากการดูสื่ออินโฟกราฟิกให้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชษฐธิธา มีชนะ และคณะ (2561)¹² ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง อินโฟกราฟิกยาต้านเอชไอวี พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ชมที่มีต่ออินโฟกราฟิกเรื่องยาต้านเอชไอวี ในภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.53) และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรา วาณิชวสิน (2558)⁹ ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ศักยภาพของอินโฟกราฟิก (Infographic) ในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้” ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ได้ คือ การใช้อินโฟกราฟิกเป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อสร้างความน่าสนใจ ความเข้าใจ และการจดจำได้ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 94.99 มีความคิดเห็นว่า อินโฟกราฟิกช่วยเพิ่มความน่าสนใจ ความเข้าใจและการจดจำให้มากยิ่งขึ้น และการใช้อินโฟกราฟิกเป็นสื่อการเรียนรู้สร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ ผ่านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพด้วยความชัดเจนและความเข้าใจบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ

สรุปผลการวิจัย

สื่ออินโฟกราฟิกเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิวและการดูแลผิวเบื้องต้นกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีประสิทธิภาพสามารถเพิ่มความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาสิวเบื้องต้นได้ ดังนั้น การพัฒนาสื่อการสอนอินโฟกราฟิกแบบภาพนิ่งอาจเป็นสื่อที่อาจนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ โดยไม่ต้องใช้เวลา และช่วยจดจำสิ่งที่นำเสนอหรือความคิดรวบยอดได้ง่ายและรวดเร็ว

ข้อจำกัดของการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ทำในกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มตัวอย่างที่กว้างมากขึ้น เช่น ศึกษาในประชาชน วัยรุ่นทั่วไป นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง

1. Jacob, C. I., Dover, J. S., & Kaminer, M. S. (2001). Acne scarring: a classification system and review of treatment options. *Journal of the American Academy of Dermatology*, 45(1), 109-117.
2. กุสาวดี เมลืองนนท์. ยารักษาสิว [internet]. 2014 [cite 2021 Aug 1]. Available form: <https://pharm.tu.ac.th/uploads/pharm/pdf/articles/acne57.pdf>
3. พูลศรี เขตโสภณ. (2006). ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ในการรักษาสิวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขต อำเภอเมือง จังหวัด นครปฐม (Doctoral dissertation, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
4. กัณฑ์มล กิจตรงศิริ. (2548). การสำรวจความชุก ผลกระทบ และการดูแลรักษาปัญหาจากสิวในนักศึกษาเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (Doctoral dissertation, มหาวิทยาลัยมหิดล)
5. อัญชริกา จันจุฬา, สกล สมจิตต์, & สุภาพ รจันทร์ศิริ. (2562) การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิกเพื่อสร้างการรับรู้และจดจำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดยะลา.
6. Ebrahimabadi, M., Rezaei, K., Moini, A., Fournier, A., & Abedi, A. (2019). Infographics or video; which one is more effective in asthmatic patients' health? A randomized clinical trial. *Journal of Asthma*, 56(12), 1306-1313.
7. Kang, X. (2016, September). The effect of color on short-term memory in information visualization. In proceedings of the 9th International Symposium on Visual Information Communication and Interaction (pp. 144-145).

8. พัชรี เมืองมุกสิก. (2557). การพัฒนาสื่อการสอนด้วยภาพอินโฟกราฟิกส์ผ่านระบบเครือข่ายวิชา ระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2565, จาก <http://gs.nsr.u.ac.th/files/.pdf>.
9. พัชรา วาณิชวสิน. (2558). ศักยภาพของอินโฟกราฟิก (Infographic) ในการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้. วารสารปัญญาภิวัฒน์, ปีที่ 7 ฉบับพิเศษ ประจำเดือนสิงหาคม 2558. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2565, จาก <https://tcithaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/39189>.
10. วิภาดา พิทยาวิรุฬห์. (2557). สื่อดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อการตอบสนองของผู้บริโภค (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
11. ณัฐวิภา สุขภิรมย์เกษม. (2561). การรู้เท่าทันและการตอบสนองสื่ออินโฟกราฟิก ของกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย. วารสารนิเทศศาสตร์ปีที่ 37 ฉบับที่ 2.